

Познати руски руководећи тандем Медведев-Путин и владајућа партија "Јединствена Русија" неочекивано су добила конкурента. То су 46-годишњи милијардер Михаил Прохоров, који је до пре пар недеља био познат у руској (и не само руској) јавности искључиво по свом богатству, и партија "Правое дело", којој је Прохоров приступио на конгресу пре пар недеља.

Прохоров је, изгледа, закључио да му новац није једини циљ и задовољство у животу и одлучио да се опроба и у политици. Бацио је изазов владајућој "Јединственој Русији", обећавајући да ће јој партија чији је он нови лидер бити озбиљан конкурент на парламентарним изборима децембра ове године и наговештавајући учешће на председничким изборима идућег марта.

Руски милијардер приступио је партији "Правое дело" (израз се не може адекватно превести) пре пар недеља и само два сата после учлањења постао је њен лидер. По својој оријентацији, то је партија десног центра. Основана не тако давно, на политичкој сцени Русије таворила је без ширег утицаја на политичка збивања. Окупља углавном личности прозападне оријентације из света бизниса и опозиције.

У приступној беседи, сада већ као партијски лидер, Прохоров је обелоданио њен програм и поставио задатке: "Правое дело" треба да буде још једна "партија власти", да уђе у парламент и да "обустави стогодишњи грађански рат" у Русији. У свом програму "земља народу" Прохоров тражи повећање социјалних расхода и смањење буџетних ставки за одбрану, измене у инфраструктури привреде и систему управљања земљом, давање више пуномоћја регионима, директне изборе градоначелника и руководиоца полиције, судија и тужилаца.

Прохоров тражи да се одбаци реч "опозиција" из политичког партијског речника – јер тај израз не асоцира на политичке партије него на маргиналне групе.

Капитализам нема алтернативу, али он носи са собом озбиљне проблеме – сматра

Пише: Ђорђе Милошевић
субота, 23 јул 2011 13:16

Прохоров. Парола "капитализам за све" није исправна. Капитализам је само за оне који су спремни на свакакве ризике. Другим људима држава треба да обезбеди социјалне и друге гаранције као што су образовање, здравствена заштита, безбедност и запосленост.

У дугом говору на партијском конгресу, без писмених забележака, као и на конференцији за новинаре, Прохоров је изнео још низ констатација, запажања, предлога и сугестија чије би нас набрајање далеко одвело. Поменућу само још пар његових констатација. Обећао је да "неће лагати" и давати празна обећања. Дејствоваће по принципу "речено-урађено". Радиће по осамнаест часова дневно. "Неопходно ми је да спавам шест часова јер нисам машина" – каже Прохоров. Још је истакао да ће учествовати у финансирању партије "више него обични чланови, јер имам и веће могућности". А те могућности нису мале – кажу аналитичари. Часопис "Форбс" оцењује имовину Прохорова на 13,4 милијарде долара и налази се на другом месту најбогатијих људи Русије. Највећи део богатства стекао је приватизацијом гиганта "Нориљског никла", чији је сувласник. Сам је признао да је приватизација – почетак згртања капитала. "Ако ћемо говорити *по нашки*" – то је присвајање нечега што је створено пре нас.

Прохоров је открио и једну тајну из приватног живота. "И ја верујем у љубав... Чекам када ћу да сусретнем своју "другу половину" и тада ћу се и ја осећати као сви нормални људи" – каже 46-годишњи милијардер који је још нежењен.

Милијардер, такорећи, није ни обелоданио до краја свој програм и политичке амбиције, а већ је наишао на читав талас критика. Активисти "Младе гарде" и "Јединствене Русије", пре почетка партијског конгреса у просторијама Центра за међународну трговину у Москви, организовали су протестни скуп на коме су говорници рекли да Прохорову "није место у политици пошто су сви његови досадашњи ставови били антинародни". Младогардејци су испред здања где се конгрес одржавао довели дрвене таљиге, на којима је стајао младић обучен по последњој моди и окружен девојкама. По замисли организатора, то је требало да симболизује самог Прохорова. Учесници протеста носили су транспаренте на којима је писало "Миша, скије, Куршавел", "Нећемо дозволити промену радног законодавства", "Правое дело – партија олигарха", "Дума није

Куршавељ". Да подсетим, Куршавељ је познати скијашки центар на Алпима које руски богаташи редовно посећују.

Прохоров је власник америчког кошаркашког клуба Њу Џерси Нетс. Он је први странац који је власник клуба НБА лиге. "Мој је циљ да покажем Американцима да сам дошао са мирољубивим намерама. Пошто сам странац, имам намеру да уведем нека изненађења у НБА лигу. Руси се сматрају непредвидљивим. И ја ћу овде бити непредвидљив али само до одређене границе, не шокирајући публику" – каже за америчку јавност Прохоров. И тако, два пребогата руска држављана – Роман Абрамович и Михаил Прохоров, власници су два угледна спортска колектива на западу: Абрамович британског фудбалског клуба Челзи, а Прохоров америчког кошаркашког клуба Њу Џерси Нетс.

Прохорова, међутим, Американци нису дочекали раширених руку иако им је његов новац потребан. Иако Американци доживљавају кошарку као национални понос, као нешто што излази из оквира чисто спортског живота, многи прекоокеански грађани повезују руске олигархе са корупцијом и другим нечасним работама. Тако су недавно житељи рејона Брајтон у Њујорку протестовали приликом постављања камена темељца за изградњу спортског објекта који једним делом финансира Прохоров. Руски медији тим поводом констатују да обични Американци, на чија је плећа пао терет кризе, сматрају да је управо "врхушка" најбогатијих људи порушила демократске традиције и "украда" им машту – достојну зараду, свој дом, сигурност радног места. По њиховом мишљењу, стандардне вредности америчког начина живота постале су недоступне милионима грађана САД.

А аналитичари и званичници? Шта кажу они на појаву нове личности у политичком животу земље?

У "Јединственој Русији" не сматрају "Правое дело" озбиљним конкурентом, али не искључују да може ући у парламент. Високи функционер владајуће партије, Јуриј Шувалов, каже да истицање Прохорова за лидера "Правог дела" представља догађај који се не сме игнорисати. "Не искључујем могућност да се Прохоров појави на заседању Доњег дома парламента шестог сазива" – каже Шувалов.

Медведев и Путин добила конкурента

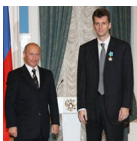
Пише: Ђорђе Милошевић
субота, 23 јул 2011 13:16

Члан фракције "Јединствене Русије" Андреј Исајев оцењује да је нескромно говорити како је ова партије басила изазов "Правом делу". "Данас 'Јединствену Русију' подржава апсолутна већина грађана, а рејтинг 'Правог дела' налази се у границама статистичке грешке." Исајев оцењује да је партија Прохорова "део пројекта западних снага који желе да врате Русију у деведесете године". "А господин Прохоров са својим изјавама и са својом политиком може да рачуна на подршку једне уске, али богате групе грађана – олигарха и других, коме су олигарси, захваљујући пропаганди добро "заливеној" новцем, наметнули своје идеје.

Аналитичар Петар Романов каже да је председник Медведев у праву када каже да је пожељно присуство у парламенту свих политичких снага, укључујући и десничарске. Либерална идеја је једна од основних идеја у светским размерама и игнорисати је глупо, чак немогуће. Ако десничари уђу у парламент то ће бити добро. Али само под условом ако је "Правое дело" реално извукло поуке од грешака које су направили руски либерали у ближој и даљој прошлости.

Прохорова је, иначе, примио председник Медведев и после сусрета рекао да се слаже са неким његовим идејама. "У способности Прохорова не треба сумњати. Он је руководио великом компанијом, зарадио много новца и сада хоће да се бави политиком", рекао је Медведев. Додао је да његов сусрет са Прохоровим не треба тумачити као подршку тој партији. Увек ће се наћи неко ко ће рећи – то (стварање партије и лидерство Прохорова) је смислио Медведев, то је смислио Путин, или то су смислили обојица. То једноставно није тачно – закључио је Медведев.

Што се тиче двојице основних председничких кандидата – Медведева и Путина – ту неких већих промена или новина нема. И даље је на снази њихов заједнички став – да ће се, када дође време, договорити и да један другог неће конкурисати. Поменуо бих, међутим, неке најновије изјаве двојице претендента на председничку фотељу. Владимир Путин је сасвим недавно изјавио да је основни квалитет председника земље – честитост у свему, у односу са блиским, са радним колективом, са државом. Наравно, потребно је и знање, професионализам, умеће грађења односа са људима, али без основног квалитета – честитости – уопште ништа није могуће.

У једној другој прилици, такође сасвим недавно, Путин је изјавио да се приликом

путовања по земљи "не осећа као нека важна особа". "Више се осећам као коњ за вучу, а не као некаква важна личност. Свих ових година ја сам радио као марва и заударо као роб на броду" – каже Путин, очигледно алудирајући на огроман напор, одговорност и обим послова који обавља.

На једно провокативно питање новинара – шта ће радити наредног дана после председничких избора, Путин је рекао "да ће се бавити хигијеном", у практичном и политичком смислу те речи. "После свих кампања које предстоје и које ћемо преживети, поћи ћу да се умијем. Нажалост, то је тако". Путин је подсетио на констатацију британског премијера Черчила да је демократија најлошији систем управљања, али да бољи не постоји.

Ову изјаву Путина прокоментарисао је Медведев на тражење страних новинара. Он је на веома разложен и миран начин изнео оцену да је Путин вероватно имао у виду прилике и догађаје који су уобичајени пред сваке изборе. Медведев је узео у заштиту Путина и када се радило о одлуци немачког жирија да ове године одустане од доделе награде "Квадрига" за коју је био номинован и руски премијер. Он је одлуку жирија назвао кукавичком.

Не могу а да се овом приликом у најкраћем не осврнем на став бившег чешког председника Вацлава Хавела да ће се одрећи те награде која му је додељена претходних година ако се она додели и Путину јер "не жели да буде у истом друштву са њим". Господина Хавела лично сам упознао током петогодишњег боравка у Прагу осамдесетих година као стални дописник Танјуга. Био је чешки дисидент, огорчен противник социјализма, прозападно оријентисан и изражавао је нетрпељивост према Совјетском Савезу, поготову према Русима. Био је огорчен због окупације Чехословачке 1968. године од стране трупа Варшавског уговора. То му, међутим, није сметало да се јавно сагласи са оружаним отимањем Косова и Метохије од Србије па је, да би изразио своја "демократска начела", потрчао у Приштину да подржи и поздрави сецесију. Кажу да је био један од заговорника идеје да се америчкој политичарки Мадлен Олбрајт, која има чешко порекло, понуди положај председника Чешке републике. Због свега овога, сматрам да заиста није у реду да Путин и Хавел буду у једном друштву али уз другачије образложење од Хавеловог: руском премијеру не треба награда која је додељена Хавелу.

Око руских председничких избора нечег новог ипак, има. У једној анализи, руски медиј "Газета" констатује да ни Медведев ни Путин не обећавају обичним грађанима ништа конкретно и да се у својим наступима обраћају не грађанима него уским групама за

подршку које су сами одабрали. Зато је, по мишљењу коментатора, значајно порастао број оних који су равнодушни у односу на председничке кандидатуре. Рејтинг Путина је и даље виши од рејтинга Медведева, али популарност обојице политичара у последње време значајно опада. "Обичан грађанин све теже схвата шта се дешава у земљи и са растућим неповерењем гледа на дејства власти – каже аналитичар "Газете".

Да се поново вратим основној теми – господину Прохорову, партији чији је лидер и њиховим перспективама. За сада, нико се не усуђује да даје сигурнију прогнозу, али је сасвим извесно да бар у догледније време "Правое дело" и њен лидер не могу рачунати на ширу подршку бирача. Партија може ући у парламент, али је то, по свему судећи, и њен крајњи политички домет. А што се тиче евентуалних председничких амбиција, оне су апсолутно нереалне и господин Прохоров је тога сигурно свестан. Његови изгледи су сигурно мањи и од других, вечитих председничких кандидата – лидера комуниста ГенADIЈА ЗЈуганва, лидера Либерално-демократске партије Владимира Жириновског, бившег премијера Михаила Касјанова других. Лидер "Правог дела" вероватно ће имати подршку некадашњих руководилаца партије Савеза десних снага Бориса Њемцова, Анатолија Чубајса, Ирине Хакамаде, Гарија Каспарова и других, који су делом у жестокој опозицији а делом изашли из политике. Правое дело је у ствари партија – наследник Савеза десних снага. То му ипак неће бити довољно за остваривање председничких амбиција, па и за премијерски положај на који отворено претендује. Како сада ствари стоје, а тако ће вероватно бити и до самих председничких избора, Медведев и Путин остају неприкосновени кандидати за највиши руководећи положај у земљи.